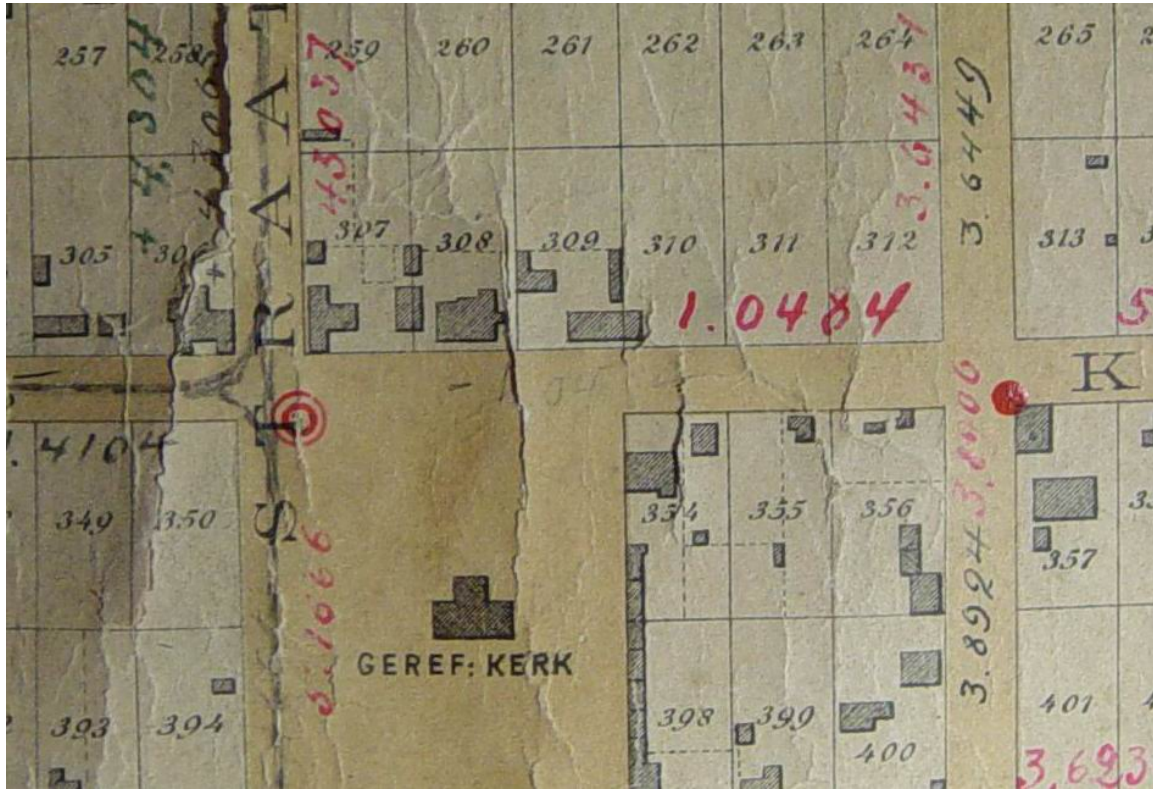

Ks1-002

Kerkstraat tussen Potgieter- en Schubartstraat. **Kaart 1889**

Foto Bron: K-1889

In 1868 koop Paul Kruger erf nommer 309 [was eers volgens du Toit se opmeting nommer 308] net oos van die huidige Krugerhuis uit die boedel van Lucas Bronkhorst vir 12 pond. Hy het dit tot 1875 besit en verkoop dit toe vir 16 pond aan Moritz Dietrich.

Dit is byna seker dat daar toe 'n huis op was wat moontlik vir 'n tydlank deur Kruger bewoon kon gewees het [eerste Krugerhuis]. Of dit dieselfde huis van die foto is kan nie vasgestel word nie. Die erf het is in 1888 gekoop deur Ignatuis Ferreira [Pr-79 p25].

Ignatius Ferriera was van 1888 tot 1892 die President se buurman. Na hom het die huis aan J.W. Mogg behoort en in 1896 het die regering dit as polisiehoofkwartier gekoop. Intussen was dit reeds in gebruik deur die polisie en die kommissaris, Gert van Niekerk, vroeër President van die Republiek van Stellaland, was tot sy dood in 1896 'n buurman van die President [Pr-79 p28].

Op 16 November 1881 het Paul Kruger nog twee van die oorspronklike Bronkhorst-erwe, no. 307 [eers 306] op die hoek van Kerk- en Potgieterstraat en no. 308 [eers 307] gekoop van James Kelly. Sedert die anneksasie in 1877 was dit nie vir hom nodig om in Pretoria te bly nie. Vanaf Desember 1880 was hy egter saam met M.W. Pretorius en genl. P.J. Joubert lid van die Driemanskap. Na Amajuba, die Vrede van Laingsnek en die Pretoria-konvensie het hulle drie die plek ingeneem van 'n president en moes Kruger permanent in Pretoria woon [Pr-79 p25].

Tot 1884 woon hy in 'n huis op die hoekerf [tweede Krugerhuis].

Toe die kaart in 1889 geteken is het Paul Kruger in die huis op erf 308 gewoon. Hy het in 1884 daar ingetrek [derde Krugerhuis].

Op erf 354 is 'n nuwe huis gebou wat sekerlik die pastorie van die Gereformeerde kerk is.

Bibliografie

- All-01 Allen, Vivien **Kruger's Pretoria**. 1971 A.A. Balkema. Kaapstad
- Bol-01 Bolsmann, Eric **Pretoria Artist's Impressions 1857-2001**. 2001 Protea Boekhuis
- Cha-01 Changuion, L. **Fotobiografie: Paul Kruger in Beeld**. 1973 Perskor Uitgewery
- Dun-01 Lola Dunston **Young Pretoria 1889-1913**. Lola Dunston Pretoria 1975
- Eng-01 Engelbreght, S.P. [Dr.] **Eeufees-Album. Pretoria se eerste eeu**. J.L. van Schaik Beperk., Pretoria 1952
- K-1879 **Compass Sketch Map of Pretoria, Transvaal**. Compiled in Royal Engineer's Office, Pretoria. 14.11.1879
- K-1889 **Van Vooren, J. en Oerder, J.H.**: Kaart van Pretoria Z.A.R. (Schaal 400 Kaapsche [Rijnl.] voet = 1 Eng. dm) 1889.
- K-1899 **Donaldson & Hill's** New Map of the City of Pretoria and Subburbs. Compiled by D. Seccadanari, Engineer and Carthographer. Revised to Oct. 1904. (Scale 600 Cape feet = 1 inch)
- Lon-01 Longland **Longland's Pretoria Directory**. 1899
- Mei-01 Meiring, Hannes **Pretoria 125** Human & Rousseau. Kaapstad 1981
- Pr-025 Fitzsimons, V. **A short History of the Kruger House Musuem, Pretoria**. Pretoriana Nommer 25 [Desember] 1957
- PR-079 **Die Krugerhuis** Pretoriana Nommer 79 [Junie] 1980
- PR-109 De Jong, C. **Die Paul Kruger-Kerk 100 jaar**. Pretoriana Nommer 109 [Desember] 1996
- Rex-02Rex, H.M. [Dr] **Besienswaardighede in Pretoria**. Ongepubliseerde werk. Herv. Kerk Argiewe 1975
- The-02 Theron, Bridget **Pretoria at War**. 2000 Protea Boekhuis